

Nr 918

Av herr Nilsson, Ferdinand, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 100, med förslag till förordning om mervärdeskatt, m. m.

Det i prop. 100 avgivna förslaget om s. k. mervärdeskatt avser att jämte förslaget om allmän arbetsgivaravgift m. m. avlösa nuvarande allmänna varuskatt (oms).

Ur såväl administrativ synpunkt som med hänsyn till sociala skadeverkningar innebär förslagen ingen förbättring utan snarare försämring. Härtill kommer att mervärdeskatten på ett påtagligt orättvist sätt subventionerar exportindustrin på bekostnad av den inhemska konsumtionen och de näringsgrenar som producerar huvudsakligen för att tillgodose denna.

Ur uppbördssynpunkt innebär mervärdeskatten att mer än 350 000 personer eller företag åläggs att inleverera skattemedlen medan i omsbeskattningen endast 170 000 engageras för skatteuppbörden. De skatteinbetalande erhåller ingen ersättning av statsverket för ansvar, besvär och trassel med skattemedlen. Däremot skall ytterligare personal anställas både i länsstyrelserna och uppbördsorganen, i tullverket och i riksskattenämnden.

Omsättningsskattens orättvisor och sociala skadeverkningar genom skatt på billiga nödvändighetsvaror — som den mindre bemedlade är förnämligast hänvisad till — kvarstår och utvidgas i icke ringa grad genom ett vidgat området för skattens verkan. Ovan har berörts den allt annat än tidsenliga beskattningen på arbetstillfällen. Även ved, torv, fotogen och T-sprit beskattas genom detta nya förslag. Beskattningen av s. k. transporttjänster, postpaket och gruppkursband genom det statliga monopolföretaget postverket liksom skatten på annonser och annonstjänster ej blott i veckotidningar utan även i dagstidningar drabbar också konsumtionen och inte minst de s. k. enskilda annonsörerna.

Det framstår under trycket av en alltmer stegrad indirekt beskattning — långt avlägsen från vad som en gång ansågs som demokratiska skatteprinciper — som motiverat att erinra om att skatt dock bör ta rimlig hänsyn till skattebetalarnas ekonomiska skattekraft och försörjningsbörda. I propositionen göres dock ett berömvärt undantag i jakten på skatteobjekt. Ännu har icke principen släppts att ren lyx såsom guldvaror och pälsverk skall punktbeskattas. Borde man icke ha gått vidare enligt denna princip och lagt skatt på sådana lyxvaror och på vin och

sprit samt i mån som behovet det föranledde på umbärliga varor men gjort nödvändiga varor fria? Vårt dagliga bröd i egentlig mening, produkter av brödsäd, gryn, potatis, mjölk och produkter av mjölk, smör men även margarin, arbetskläder och arbetsskodon borde inte beskattas.

Skatten borde inte upptagas på så många håll som möjligt utan — naturligt med motsvarande justering av skatteprocenten — upptagas hos fabriker och andra producenter samt — särskilt i fråga om importvaror — i grosshandelsledet. Mervärdeskattens ledande princip — att upptaga skatt på så många ställen och med så många krångliga avräkningar som möjligt — förefaller redan ur denna synpunkt orimlig. Däremot synes förslaget att företag med en årsomsättning av 10 000 kr. eller mindre befrias från mervärdeskatt rimligt. I enlighet med vad som ovan anförts skulle detta minimibelopp emellertid avse *skattepliktiga* varor, endast dessa.

Därför föreslås,

att riksdagen måtte avslå prop. 100 ävensom
att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om nytt förslag till innevarande års riksdag avseende allmänna varuskattens ersättande med en i enlighet med statsverkets behov avvägd utbyggd punktbeskattning av lyxvaror, kompletterad med en skälig beskattning av umbärliga varor under beaktande av i motionen anförda synpunkter.

Stockholm den 23 april 1968

Ferdinand Nilsson (cp)
i Kungsängen
